

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 59/07-38

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. októbra 2007 v pléne zloženom z predsedníčky Ivetty Macejkovej a zo sudcov Jána Auxta, Petra Brňáka, Ľubomíra Dobríka, Ľudmily Gajdošíkovej, Juraja Horvátha, Sergeja Kohuta, Jána Lubyho, Milana Ľalíka, Lajosa Mészárosa, Marianny Mochnáčovej, Ladislava Orosza a Rudolfa Tkáčika o sťažnosti Ing. M. L., K., kandidáta na starostu obce K., zastúpeného advokátkou Mgr. C. S., K., ktorou namieta neústavnosť a nezákonnosť volieb starostu obce K. konaných 2. decembra 2006, za účasti starostu obce T. T., K. zastúpeného advokátkou JUDr. O. S., P., takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. M. L. z a m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. decembra 2006 doručená sťažnosť Ing. M. L., K. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou Mgr. C. S., K., v ktorej namieta neústavnosť a nezákonnosť volieb starostu obce K. konaných 2. decembra 2006, za účasti starostu obce K. T. T., zastúpeného advokátkou JUDr. O. S., P.

Podľa sťažovateľa neústavnosť a nezákonnosť volieb starostu obce K. spočívala v tom, že počet voličov v obci nesúhlasil s počtom odovzdaných volebných lístkov, a teda počet neplatných hlasovacích lístkov nemohol zodpovedať skutočnosti, čo bolo zistené miestnou volebnou komisiou. Tento rozdiel mohol mať vplyv na konečný výsledok voľby starostu obce, pretože išlo o 180 hlasov. Okrem toho tvrdí, že chcel byť prítomný pri spočítavaní hlasov v okrskovej komisii č. 2, táto mu to však neumožnila, aj keď predchádzajúci prísľub mal.

Sťažovateľ z uvedeného vyvodil záver, že pri voľbách starostu obce K. došlo k manipulácii s hlasovacími lístkami, o čom svedčí prepisovanie zápisnice členmi okrskovej volebnej komisie č. 2.

K sťažnosti sa písomne vyjadril aj starosta obce, ktorý uvádza, že voľby v obci prebehli legálne a korektné, bez akýchkoľvek zásahov do práce volebných komisií 2. decembra 2006. V činnosti okrskovej komisie č. 2 v obci K. došlo len k administratívnej chybe po spočítavaní hlasov, keď namiesto správneho čísla 461 bolo napísané číslo 641, čo skreslilo celkový obraz o výsledku volieb v uvedenom okrsku. Túto administratívnu chybu však napravila miestna volebná komisia a okresnej volebnej komisii boli odovzdané zápisnice v správnom znení.

Sťažnosť sťažovateľa bola plénom ústavného súdu prijatá na ďalšie konanie 16. mája 2007 na neverejnom zasadnutí, pretože spĺňala všetky všeobecné a osobité náležitosti podľa ustanovení § 20 ods. 1 a 2 a podľa § 60 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov.

II.

Podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd rozhoduje o ústavnosti a zákonnosti volieb prezidenta Slovenskej republiky, volieb

do Národnej rady Slovenskej republiky, volieb do orgánov územnej samosprávy a volieb do Európskeho parlamentu.

Ústavný súd vo svojej judikatúre uviedol, že podstatou zákonnosti volieb do orgánov samosprávy obcí je uskutočnenie volieb v súlade so všetkými relevantnými zákonmi, ktoré sa týkajú volieb do orgánov samosprávy (PL. ÚS 34/99), pričom zistená nezákonnosť volieb do orgánov samosprávy musí byť v príčinnej súvislosti s takým následkom porušenia práv, ktoré je v konečnom dôsledku porušením ústavného volebného práva a jeho princípov (PL. ÚS 21/94).

Ústavný súd okrem toho judikoval, že voľby sú prostriedkom pravidelného obnovovania verejnej moci občanmi. Hrubé, závažné alebo viacnásobné porušenie práv občanov priznaných ústavou alebo zákonom zakladá právomoc ústavného súdu zrušiť napadnutý výsledok volieb alebo vyhlásiť voľby za neplatné, pretože namietnuté porušenia práva mohli ovplyvniť priebeh a výsledok volieb. Dôležitým komponentom vo volebných veciach je teda zisťovanie intenzity volebných nedostatkov z hľadiska ich vplyvu na výsledok volieb.

S ohľadom na uvedené treba uviesť, že vo všeobecnosti musia byť splnené tri predpoklady, aby bolo možné vyhovieť volebnej sťažnosti: 1. protizákonnosť, porušenie zákonov týkajúcich sa volieb, 2. vzťah medzi touto protizákonnosťou a neplatnosťou volieb alebo voľby kandidáta a 3. intenzita protizákonnosti, ktorá už spochybňuje výsledky volieb a ktorá odôvodnene vyvoláva pochybnosť o tom, či voľby a ich výsledky sú prejavom skutočnej vôle.

Teda základným predpokladom pre vyslovenie protizákonnosti volieb je nesporné zistenie a konštatovanie, že voľby prebehli v rozpore so zákonom.

Ústavný súd vykonal vo veci dokazovanie v rozsahu navrhnutom účastníkmi.

Na základe vykonaného dokazovania ústavný súd dospel k záveru, že nedošlo k porušeniu zákonnosti volieb v obci K.

Zo zisteného skutkového stavu vyplývalo, že v deň volieb 2. decembra 2006 boli v obci K. zriadené dve okrskové volebné komisie a jedna miestna volebná komisia. Sťažovateľ namietal postup okrskovej volebnej komisie č. 2, preto boli vypočítaní jej členovia, ako aj predseda miestnej volebnej komisie Ing. Š. Tento svedok uviedol, že keď miestna volebná komisia dostala zápisnice o výsledkoch volieb starostu obce, pri ich skúmaní zistil, že „*nie sú tam správne čísla*“, že zrejme došlo k chybe pri počítaní. Bol to preto on, kto na to upozornil okrskovú volebnú komisiu a ktorej vrátil ňou doručенú zápisnicu. Táto komisia opätovne prehodnotila údaje uvedené v zápisnici a zistila, že došlo k chybnému uvedeniu číslice do zápisnice, keď v jednej kolónke namiesto čísla 461 (ktoré bolo správne) uviedli číslo 641 (ktoré bolo chybné). Zápisnicu zapisovateľke diktovala predsedníčka tejto komisie, p. I., a nebolo zrejmé, či nesprávne číslo nadiktovala ona, alebo napísala zapisovateľka. Všetci členovia tejto komisie však vyhlásili, že keď sa im vrátila zápisnica na opravu, znova prepočítali hlasy a zistili, že číslo 461 bolo správne a že len technickou chybou došlo k inému napísaniu číslice, čo spôsobilo problém.

Svedkom bolo umožnené nahliadnuť do zápisnice, boli oboznámení aj s poznámkami v zápisnici. Všetci uviedli, že opravená zápisnica s číslom 461 bola správna a dávala správny súčet hlasov a skutočný výsledok hlasov pri voľbe starostu obce.

Takto opravená zápisnica bola opätovne poskytnutá miestnej volebnej komisii, ktorá ju uviedla už v správnom znení. V skutočnosti teda ak sa sčítali hlasy oboch okrskových komisií, nechýbalo 180 hlasov, ako sa domnieval sťažovateľ.

Z uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že k manipulácii s volebnými hlasmi pri ich sčítaní v obci K. v okrskovej komisii č. 2 nedošlo, jej postup, ako aj postup miestnej volebnej komisie bol v súlade so zákonom, pretože v okrskovej komisii č. 2 v obci K. pri vyhotovovaní zápisnice došlo len k administratívnej chybe spôsobenej neúmyselnou zámenou číslic, ktorá bola opravená pri kontrole celou volebnou komisiou.

Pokiaľ bola spísaná zápisnica volebnej komisie 15. decembra 2006 označená ako zápisnica č. 1, jej zasadnutie sa uskutočnilo na podnet predsedu miestnej volebnej komisie a bola vyvolaná pochybnosťami sťažovateľa o zákonnosti volieb. Samotná zápisnica slúžila pre vnútorné potreby a nebola odoslaná na okresnú volebnú komisiu, ani na ústrednú volebnú komisiu. Z toho nie je možné vyvodiť, že k oprave zápisnice okrskovej volebnej komisie došlo až 15. decembra 2006, pretože k oprave došlo ešte v deň volieb, teda 2. decembra 2006, čo bolo rozhodujúce pre posúdenie veci.

Sťažovateľ uviedol, že k manipulácii pri sčítavaní hlasov komisiou došlo aj na tom základe, že predsedníčkou volebnej komisie, resp. aj predsedom miestnej volebnej komisie mu bol daný prísľub možnosti zúčastniť sa sčítavania hlasov, nakoniec mu však tento súhlas bol odopretý.

Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že predsedom miestnej volebnej komisie a predsedníčkou okrskovej komisie č. 2 skutočne bol daný ústny prísľub na účasť pri sčítavaní hlasov sťažovateľovi, tento návrh však po prerokovaní okrsková komisia neschválila a taká možnosť nebola daná ani jednému z kandidátov na starostu obce, aj keď okrem sťažovateľa o to ostatní nežiadali. Písomne o to sťažovateľ nežiadal a písomne o tom nebol ani vyrozumený, členovia komisie však potvrdili, že to bolo ich kolektívne rozhodnutie.

Sťažovateľ mal právo byť prítomný pri sčítavaní hlasov, avšak „ak sa nepreukázala reálna súvislosť medzi zistenými porušeniami volebného zákona a výsledkami volieb a volebné výsledky boli volebnými komisiami zistené v zásade správne, tak nie je dôvod vyhlásiť voľby za neplatné ani zrušiť rozhodnutie volebnej komisie a vyhlásiť za zvoleného predkladateľa volebnej sťažnosti (PL. ÚS 20/01)“. Voľby v obci K. boli uskutočnené v súlade so zákonom, teda aj volebné komisie v obci postupovali v súlade so zákonom.

Sťažovateľ neoznačil iné konkrétne podozrenie na možnosť manipulácie pri sčítavaní hlasov po ukončení volieb, nemal k tomu dôkaz a nepodnikol ani iné právne kroky na zistenie a prešetrenie svojho podozrenia. Svoju sťažnosť postavil len na domnienke.

Domnienka sťažovateľa vykonaným dokazovaním potvrdená nebola.

Ústavný súd na základe uvedeného dospel k záveru, že sťažovateľom uvedené skutočnosti nemajú taký charakter, aby predstavovali dostatočné dôvody na to, aby ústavný súd zrušil výsledky volieb starostu obce K., čo je pri volebných sťažnostiach dôvodom na zamietnutie.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. októbra 2007